دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین

دانشکده بهداشت و پیراپزشکی

دفتر توسعه مطالعات علوم پزشکی

فرم تنظیم طرح درس

عنوان درس: روانشناسی عمومی	**رشته تحصیلی:علوم آزمایشگاهی**	**ترم : اول**
تعداد واحد:۲	**نام استاد: ساریچلو**	**دوره:**
پیش نیاز: ندارد	**نیمسال تحصیلی: اول**	**تعداد دانشجویان:**
عرصه آموزش: کلاس	**روز کلاس: یکشنبه**	**ساعت: ۱۶-۱۴**

اهداف کلی:

۱. **آشنایی با اصول و مفاهیم روانشناسی به منظور درک مبانی و مکانیزم رفتار**
۲. **آشنایی با اصول و مفاهیم بهداشت روانی و برخی از اختلالات روانی شایع**
۳. **شناخت کاربردهای روانشناسی**

اهداف اختصاصی:

دانشجو بتواند روانشناسی را تعریف نموده و اهمیت وضرورت آن را توضیح دهد.

بتوانید پنج دیدگاه روانشناسی را نام ببرید و آنها را تعریف کنید، ویژگی ها و تفاوت های هریک را با رویکردهای دیگر بشناسید.

با خاستگاه های تاریخی دیدگاه های زیستی ، رفتاری ، روانکاوی ،شناختی و پدیدارشناسی آشنا شوید و تفاوت گونه های جدید این رویکردها با انواع اولیه آنها را بشناسید.

پیوندهای ممکن بین دیدگاه های زیستی و روانی و مفهوم کاهش گری در این زمینه را درک کنید.

با چهار رویکرد میان رشته ای در روانشناسی آشنا شوید.

ضرورت مطالعه روانشناسی را در علوم آزمایشگاهی توضیح دهید.

مفهوم ایجاد فرضیه را فرا بگیرید.

تفاوت های بین روش تجربی با دیگر روش های مشاهده علمی را بدانید و بتوانید متغیر وابسته و مستقل را تعریف کنید و آنها را از یکدیگر افتراق دهید.

بدانید که در طراحی آزمایش چه عواملی دخالت دارند و قادر باشید گروه آزمایش و گروه گواه را تعریف کنید.

بتوانید مفاهیم پژوهشی چون جامعه آماری ، نمونه ، و همتا سازی را توضیح دهید.
استفاده از اندازه گیری در طرح آزمایش ، از جمله کاربرد میانگین گروه و آزمون های معناداری تفاوت بین میانگین ها را درک کنید.
بدانید که چه موقع همبستگی می تواند جایگزین آزمایشگری شود و مزایا و نقاط ضعف آن را بشناسید.
مفهوم تفاوت در اندازه و علامت عددی ضریب همبستگی را درک کنید و بتوانید با یک مثال نشان دهید چرا همبستگی نمی تواند وجود روابط علت و معلولی را به اثبات برساند.
با روش های مشاهده مستقیم ، زمینه یابی و مشاهده مبتنی بر شرح حال آشنا شوید و بدانید که هریک از این روش ها در چه مواردی به کار می روند و نقاط قوت و ضعف هریک کدام است.
با روش های اندازه گیری آستانه مطلق و آستانه افتراقی در حواس آشنا شوید.
مفهوم اصطلاحات تابع روان سنجی، کمترین تفاوت محسوس، قانون وبر و قانون فخنر را درک کنید.
بتوانید در مورد فرایند رمز گردانی حسی توضیح دهید.
بتوانید محرک بینایی را توصیف کنید و بخش های اصلی دستگاه بینایی را بشناسید و بدانید که نور ضمن عبور از این بخش ها چه مراحلی را طی می کند، و بتوانید توضیح دهید که دو نوع سلول گیرنده در شبکیه چه وظایفی را بر عهده دارند.
پدیده رنگ بینی ، آمیختگی رنگ ها و کور رنگی را درک کنید و بتوانید این پدیده ها را از دیدگاه نظریه سه رنگی ، نظریه رنگ متضاد و نظریه دو مرحله ای مورد بحث قرار دهید.
بتوانید ابعاد فیزیکی موج صوتی را توصیف کنید.اجزاء اصلی دستگاه شنوایی را بشناسید و بدانید صوت ضمن عبور از این اجزاء چه مراحلی را طی می کند تا به تکانه الکتریکی تبدیل شود.
بتوانید نظریات مکانی و زمانی (بسامدی) در مورد ادراک زیری و بمی را توضیح دهید.مشکلاتی را که هریک از این نظریات با آنها مواجهند ، بشناسید.
اهمیت بویایی از نظر تکاملی و نقش آن را به عنوان وسیله ابتدایی برای ارتباط درک کنید. محرک حس بویایی و اجزاء دستگاه بویایی را بشناسید و بدانید که این دستگاه چگونه کیفیت یک بو را رمز گذاری می کند.
محرک حس چشایی ، ماهیت گیرنده های چشایی و نحوه رمز گردانی دستگاه چشایی از مزه ها را بشناسید.
بتوانید حس های فشار و حرارت را توصیف کنید و بدانید این حواس نسبت به چه محرک هایی پاسخ می دهند و چه گیرنده هایی در این حواس دخالت دارند.
دستگاه درد ، ازجمله محرک ها و دو نوع درد را بشناسید. با نظریه کنترل دروازه ای درد وبا توضیحات آن در مورد برخی از پدیده ای درد آشنا شوید.
با دو کارکرد عمده دستگاه ادراکی آشنا شوید و تقسیم کار در قشر بینایی مخ که زیر بنای این کارکردهاست را بشناسید.
بتوانید فرایندهای سازماندهی شکل و زمینه و اصول گروه بندی گشتالت اشیاء را از هم تفکیک نموده و توضیح دهید.
بتوانید نشانه های دو چشمی وتک چشمی را در تعیین فاصله و ادراک عمق توضیح دهید. نظریه های ادراک فاصله را توضیح داده و مقایسه کنید.
پدیده حرکت استروبوسکپی و حرکت القایی را درک کنید. شواهدی بر اینکه ادراک حرکت واقعی بستگی به فعالیت سلول های خاصی در قشر بینایی ونیز اطلاعاتی از دستگاه حرکتی در مورد حرکات چشم ها دارد، ذکر کنید.
ویژگی یابها را در بازشناسی اشیاء تشریح کنید و شواهد آنها را بیان کنید.
فرایندهای صعودی – نزولی و بافت زمینه را توضیح دهید.

فرایند توجه انتخابی (دیداری و شنیداری) را توضیح دهید و دستگاههای مختلف و مجزای مغزی مربوطه را بشناسید.
ثبات ادراکی و ثبات اندازه را توضیح دهید ، و خطاهای ادراکی را بشناسید.
بتوانید هشیاری را تعریف کنید و کارکرد آن را در بازبینی اطلاعات و کنترل اعمال توضیح دهید.
مفهوم اصطلاحات فرایندهای نیمه هشیار ، خاطرات نیمه هشیار و ناهشیار را درک کنید و با پدیده گسستگی در اختلال هویت گسسته آشنا شوید.
بتوانید در مورد برنامه زمانی خواب ، مراحل خواب، خواب REM و NREM و اختلالات خواب به بحث بپردازید.
با نظریه های فروید، اوانس، کریک و میچسون در مورد رؤیا ها آشنا شوید و آنها را توضیح دهید.
منظور از اصطلاح داروی روانگردان را بدانید، و بتوانید پدیده های وابستگی به مواد و سؤ مصرف مواد را توضیح دهید.
هریک ازگروههای مختلف مواد روانگردان را بشناسیدو علائم و عوارض مصرف هر یک از مواد را توضیح دهید.
انواع و سطوح مختلف یادگیری را توضیح دهید .
آزمایشات پاولف و شرطی شدن کلاسیک را توضیح داده ، و اصول حاکم بر یادگیری را از دیدگاه وی تشریح نمائید، و هر یک از مفاهیم محرک شرطی ، پاسخ شرطی ، محرک غیر شرطی، پاسخ غیر شرطی، شرطی شدن در سطحی بالاتر، تعمیم محرک ، تمیز محرک ، خاموشی ، و نوروز تجربی را درک نموده و توضیح دهید.
شرطی شدن نوع عاملی (اسکینری) را توضیح داده و اصول حاکم براین نوع یادگیری را تشریح نمائید.
اعتراضات کردارشناسان را به رویکرد رفتار گرایی در یادگیری توضیح دهید.
اساس عصبی شرطی سازی کلاسیک و تغییرات ساختاری مربوطه و مکانیزم های خوگیری را درک کنید.
بتوانید در مورد قانون اثر در شرطی سازی عاملی بحث کنید. با جعبه اسکینر آشنا شوید و بتوانید خاموشی و تمیز را در فرایند شرطی سازی عاملی در این دستگاه تعریف نمائید.
نحوه شکل گیری رفتار را بدانید و درک کنید که چرا شکل دهی رفتار مزیت مهمی برای شرطی سازی عامل است.
بتوانید تقویت شرطی، برنامه های تقویت و تقویت سهمی را تعریف کنید وبا ذکر مثال هایی نشان دهید هریک از آنها چگونه عمومیت شرطی سازی عامل را در زدگی روزانه افزایش می دهد.
ماهیت شرطی آزارنده یا بیزارگر ،اشکال متعدد آن و کاربرد آن را در رفتار روزمره درک کنید.
مفهوم اصطلاح بازنمایی ذهنی و نقش آن در تحلیل شناختی یادگیری با استفاده از نقشه های شناختی و بینش را درک کنید.
بدانید که مطالعه یادگیری در موقعیت هایی که تداعی کامل نیست گویای چه نکته ای در مورد نقش فرایندهای شناختی است ، و بدانید که اصطلاح تداعی های ساختگی در این مطالعات به چه معناست.
تمایز انواع حافظه و مراحل آن را توضیح دهید و بتوانید این تمایزها را به نقش هیپوکامپ و قشر پیشانی در فرایندهای حافظه ربط دهید.
تفاوت بین رمزگردانی صوتی و دیداری در حافظه کوتاه مدت را درک کنید.
بتوانید در مورد محدودیت های اندوزش کوتاه مدت توضیح دهید، و تشریح نمائید که این مفهوم چه ارتباطی با فراخنای حافظه ، جابجایی ، واپاشی و مرور دارد. با تحقیقات انجام شده در مورد زمان مورد نیاز برای بازیافت اطلاعات از حافظه کوتاه مدت آشنا شوید.
بتوانید توضیح دهید تقطیع چگونه اطلاعات ذخیره شده در حافظه دراز مدت را به کار گیرد تا گنجایش حافظه کوتاه مدت را افزایش دهد. نقش حافظه کوتاه مدت در حل مشکلات ، زبان ، فهم و فرایندهای عالیتر ذهنی مانند خواندن را درک کنید.

بتوانید انتقال مطالب از حافظه کوتاه مدت به حافظه دراز مدت را شرح دهید و توضیح دهید چرا یادآوری آزاد مؤید این مطلب است.

مفهوم رمز گردانی معنایی در حافظه دراز مدت را درک کنید و بدانید که بسط چگونه باعث بهبود حافظه می شود.

بتوانید فراموشی را از لحاظ نقص اندوزش و نقص بازیابی تشریح کنید و این دو عامل را با هم مقایسه کنید و شواهدی در این زمینه ذکر کنید. با تحقیقات انجام شده در مورد تداخل ، اهمیت سازماندهی در رمز گردانی و اثر بافت بر یادآوری آشنا شوید.

با روش های مختلفی آشنا شوید که هیجان بر حافظه تأثیر می گذارد.

بتوانید یاد زدودگی پس گستر و پیش گستر را از همدیگر افتراق دهید. با شواهدی آشنا شوید که حاکی از امکان وجود انواع متفاوتی از حافظه است .

بتوانید روش های مختلف بهسازی حافظه دراز مدت و کوتاه مدت را توصیف کنید.

بتوانید نظام های یاد یار روش مکان ها و روش واژه کلیدی را تشریح کنید .

با روش PQRSTآشنا شوید.

معنای حافظه سازا را درک کنید .توضیح دهید که تداخل ، تصورات قالبی و طرحواره هر یک چه نقشی در فرایند های حافظه سازا بازی می کنند.

نحوه تعامل محیط و توارث را درک کنید، و بتوانید مفهوم بالندگی یا رسش را تعریف نموده و با مثال نشان دهید که این مفهوم با تعامل فوق چه ارتباطی دارد.

منظور روانشناسان را از مراحل رشد و مفهوم دوره های بحرانی را درک کنید.

بتوانید توانائی های نوزادان و روش های مطالعه و ارزیابی این توانائی ها را توضیح دهید.

توالی مراحل رشد شناختی پیاژه و وقایع مهم مشخصه هر مرحله را بشناسید و با برخی از مشکلات نظریه پیاژه و دیدگاه های دیگر از جمله بررسی کوهلبرگ درباره استدلال اخلاقی آشنا شوید.

با مراحل رشد روانی – اجتماعی اریکسون و ارتباط آنها با مشکلات مراحل مختلف زندگی انسان آشنا شوید.

بتوانید رشد زیستی شاخص دوران نوجوانی و تغییرات روانی همراه آن و از جمله پژوهش های انجام شده در باره نوجوانان زودرس و دیر رس را توصیف کنید وبا داده های مربوط به رفتار جنسی نوجوانان آشنا شوید.

مشکلات و سردرگمی هایی را که طی تلاش نوجوانان برای جستجوی هویت شخصی و در روابط آنها با والدین بروز می کند ، درک نمائید.

با توجه به مراحل رشد روانی- اجتماعی اریکسون ، با برخی مشکلات خاص دوران میانسالی و پیری آشنا شوید.

خصوصیات رشد شخصیت و رفتار اجتماعی اولیه را بشناسید و با تحقیقات انجام شده در باره دلبستگی در حیوانات و الگویی برای طبقه بندی انواع دلبستگی ها در کودک انسان آشنا شوید.

مفهوم هویت جنسی و نقش آموزی جنسی را درک کنید و بر اساس چهار نظریه مربوطه عواملی را که سبب پیدایش و حفظ رفتارهای مبتنی بر نقش آموزی جنسی می شوند ، توصیف کنید.

شخصیت را تعریف کنید و بتوانید دو وظیفه روانشناسی شخصیت را بیان کنید و توضیح دهید نظریات روانشناسی شخصیت چگونه در پرداختن به بسیاری از فرایندهای مربوط به شخصیت از رویکرد صفات فراتر می روند.

با مفاهیم کلیدی نظریه روانکاوی فروید و از جمله فرضیات او در مورد ساختار شخصیت ، پویایی ها و رشد شخصیت آشنا شوید.

رویکرد روانکاوی فروید به شخصیت را مورد انتقاد قرار داده و نظریه های نو فروید ها را در مورد شخصیت توضیح دهید.

فرضیات اساسی رویکرد رفتار گرایی مخصوصاً یادگیری اجتماعی در رابطه با شخصیت و از جمله نقش شرطی سازی عامل و کلاسیک را درک کنید و متغیرهایی را که تفاوت های فردی در رفتار را توضیح می دهند، بشناسید وبا روش های تحقیق این رویکرد آشنا شوید.

رویکرد پدیدارشناسی به شخصیت را توضیح دهید .

رویکردهای روانکاوی ، رفتار گرایی(یادگیری اجتماعی) و پدیدار شناسی را با یکدیگر مقایسه کنید.

مفاهیم تناقض همسانی ، خویشتن و انواع خود را توضیح دهید.

بتوانید در مورد آزمون خزانه نقش در نظریه کلی و کاربردهای آن توضیح دهید.

بتوانید انواع روش های ارزیابی و سنجش شخصیت را توضیح دهید.

شرایط لازم برای ساخت آزمون های روانی و شناختی را توضیح دهید.

با پیدایش و تحول آزمون های توانایی ذهنی در قالب مقیاس های هوشی استانفورد بینه و وکسلر آشنا شوید.

استفاده از روش تحلیل عاملی در دیدگاه های اسپیرمن و ترستون را در توانایی های متفاوت مؤثر در هوش را توضیح دهید.

با رویکرد پردازش اطلاعات در تحلیل عملکرد مواد آزمون هوش و الگوی مؤلفه های استرنبرگ آشنا شوید.

عوامل مؤثر در رشد هوش وعقب ماندگی ذهنی را توضیح دهید.

مفهوم توارث پذیری را در توانایی های ذهنی و ویژگی های شخصیتی توضیح دهید.

بتوانید براساس نتایج آزمون های هوش آن را طبقه بندی کنید.

بتوانید روانشناسی انگیزش را در چارچوب پرسش بنیادی آن تعریف کنید و نظریات سائق و مشوق در مورد انگیزش را از هم افتراق دهید.

با رویکردهای پاداش و مشوق در مورد انگیزش و از جمله نقش دستگاه دوپامینی مزولیمبیک در مغز و اساس اعتیاد آشنا شوید.

بتوانید دستگاه تعادل حیاتی را توصیف کنید و مکانیزم های تنظیم حرارت و تشنگی را درک کنید و از جمله با نقش هیپوتالاموس در تنظیم حرارت و نقش ذخائر داخل و خارج سلولی در تنظیم تشنگی آشنا شوید.

متغیرهایی را که بر روی تشنگی تأثیر می گذارند را بشناسید.

بتوانید نشانگان هیپوتالاموس جانبی و قدامی - میانی را توصیف کنید.

بتوانید نتایج تحقیقات انجام شده بر روی چاقی را توضیح دهید، عوامل مؤثر بر چاقی را بشناسید و رویکردهای مختلف در کنترل وزن را توضیح دهید.

بتوانید خصوصیات بی اشتهایی عصبی و پر خوری عصبی ،ونیز علل این دو عارضه را بیان کنید.

نتایج تحقیقات انجام شده در باره نقش هورمون های دوران جنینی ،تجارب اولیه و عوامل فرهنگی را در شکل دهی رفتار جنسی توضیح دهید.

هورمون های اصلی مردانه و زنانه و نقش آنها در برانگیختگی و رفتار جنسی در بزرگسالان را بشناسید.با نقش کنترل عصبی ،تجارب اولیه و متغیرهای فرهنگی در میل جنسی بزرگسالان آشنا شوید.

بتوانید در مورد نقش هورمون ها و عوامل ژنتیک در جهت گیری های جنسی بحث نمائید.

تمایز بین انگیزه ها و هیجان ها را بدانید و شش مؤلفه هیجان را بشناسید.

نقش بخش های سمپاتیک و پاراسمپاتیک دستگاه عصبی خود مختار را در برانگیختگی هیجانی درک کنید.

هریک از نظریه های مربوط به هیجان را توضیح داده وبا یکدیگر مقایسه کنید.

تحقیقات مربوط به حالات چهره به هنگام برانگیختگی هیجانی را توضیح دهید و مکانیزم های مغزی دخیل در بازشناسی هیجان ها را بشناسید.

پرخاشگری و دلایل مختلف آن را در قالب نظریه های ارائه شده توضیح دهید.

بتوانید مفاهیم استرس،عوامل استرس زا و حوزه های مربوطه طب رفتاری و روانشناسی سلامت را تعریف کنید.

بتوانید پنج ویژگی کلی رویدادهای استرس زا را توصیف کنید و بدانید که پیش بینی پذیری و کنترل پذیری چگونه بر شدت استرس تأثیر می گذارند.

با واکنش های روانشناختی و هیجانی مختلف نسبت به موقعیت استرس زا و از جمله اختلال استرس پس آسیبی و درماندگی آموخته شده آشنا شوید.

با واکنش های فیزیولوژیک نسبت به موقعیت استرس زا آشنا شوید و از جمله پاسخ های پیچیده دو دستگاه عصبی درون ریز تحت کنترل هیپوتالاموس را بشناسید.

ایمنی شناسی عصبی –روانی را توضیح دهید و اثر بیش برانگیختگی مزمن را روی دستگاه قلبی - عروقی و دستگاه ایمنی

در توجیه اینکه چرا برخی انسان ها رویدادها را بیشتر استرس زا ارزیابی می کنند سه دیدگاه نظری موجود را توضیح دهید.

بتوانید سبک های اسنادی را توضیح دهید و ویژگی های افراد مقاوم و سرسخت را ذکر کنید.

خصوصیات سنخ شخصیتی الف را ذکر کنید وبا تحقیقاتی آشنا شوید که بیماری قلبی را به سنخ الف و فشار اجتماعی و شغلی ربط می دهد.

مقابله متمرکز بر و مقابله متمرکز بر هیجان را از هم افتراق دهید و در مورد هریک مثال هایی بزنید.

با مفهوم فرویدی واپس رانی و سایر مکانیزم های دفاعی آشنا شوید .

کاربردهای اختصاصی هر یک از روش های مهار استرس را بیان نمائید.

چهار ملاک تعریف نابهنجاری ونیز خصوصیات شاخص بهنجاری را بشناسید.

نقاط قوت و ضعف تقسیم بندی رفتار نابهنجار به طبقات مختلف را درک کنید.

بتوانید انواع اختلالات اضطرابی را توصیف کنید و توضیح دهید چگونه نشانه های این اختلالات یا جلوه مستقیم اضطراب هستند و یا بازتاب کوشش برای کنترل احساسات اضطرابی هستند.

بتوانید دیدگاه نظریات روانکاوی ، شناختی و رفتاری نحوه پیدایش اختلالات اضطرابی را توضیح دهید.بدانید کدام تحقیق در مورد عوامل زیستی درک ما را از این اختلالات افزایش داده است.

بتوانید انواع روش های درمان اختلالات اضطرابی را توضیح دهید.

بتوانید دو اختلال خلقی عمده را توصیف کنید و نظریه های شناختی ،رفتاری و روانکاوی و زیست شناختی در مورد افسردگی را با هم مقایسه کنید.

روش های مختلف درمان اختلالات خلقی را ذکر کنید.

خصوصیات عمده اسکیزوفرنی را بدانید و بتوانید در مورد هر خصوصیت مثالی بزنید.

سهم عوامل ژنتیک ، بیوشیمیایی ، اجتماعی و روانی را در بیماری اسکیزوفرنیا توضیح دهید.

روش های مختلف درمان اسکیزوفرنیا را بدانید.

نقش آسیب پذیری و فشار روانی در پیدایش اختلالات روانی را درک کنید.

اختلالات شخصیت را تعریف کنید،خصوصیات وعلل احتمالی شخصیت ضد اجتماعی و اختلال شخصیت مرزی را بدانید.

روش های درمان اختلالات شخصیت را بدانید.

بتوانید هر یک از سبک های تربیتی را توضیح داده ، اثرات هر یک را در زندگی فردی واجتماعی با هم مقایسه کنید.
ارتباط وسبک های مختلف ارتباطی را توضیح دهید.
کاربردها ، نقاط قوت وضعف هریک از سبک های ارتباطی را توضیح داده واثرات هر یک را ضمن مقایسه با یکدیگر بیان نمائید.

- **روش تدریس:**

سخنرانی بر روی اسلایدهای آموزشی به صورت آنلاین

- **شیوه ارزشیابی:**

پایانی

- **فعالیت های فراگیران:**

مطالعه فصول تعیین شده از منبع اصلی درس
میان ترم: فصول ۷ و ۸
فاینال: ۱۴، ۱۵ و ۱۶

منابع:

زمینه روانشناسی هیلگارد، ویرایش جدید(تک جلدی)،ترجمه آقای دکتر براهنی و همکاران،انتشارات رشد